

POSUDEK VEDOUcíHO PROJEKTU

Název práce: **Bydlení Podbělohorská aneb ~hledání zahradního města~**

AR: **ZS2020/21**

Vedoucí práce: Ing.arch.Michal Kuzemenský

Odborná asistentka: Ing. et Ing.arch. Petra Kunarová

Diplomant: **Bc. Dominik Vácha**

Autor svým textem v kapitole „Zahradní město“ vysvětluje široké chápání pojmu zahradního města a zároveň si klade samozřejmé environmentální otázky. Co nás čeká? Jakou máme budoucnost? Je čas na utopie? Čeká nás environmentální peklo?

To nevím. To nejsou jen generační otázky. Kladli jsme si je před třiceti lety stejně naléhavě. Tak pojďme vzít vážně tu laťku, kterou si autor nastavil. Co plánuješ jako architekt udělat ty Dominiku?

Autor v projektu založil fiktivní bytové družstvo a sumarizoval si jeho předpokládané požadavky. Ať jsou tyto požadavky jakékoliv, chuť a vhléd autora mi vyhovují ... a provokují. Myslím, že bytové družstvo by bylo pragmatičtější. Být fiktivním družstvem, nastavil bych si kromě velikosti bytů i pevnější a pohodlnější podmínky, například: velikost ložnice, možná i nerozlišování dětské a dospělé (je to prostě místnost), metr běžný skříňe na osobu, ... chytré družstvo by zadalo i požadavky tepelné, akustické a samozřejmě cenu – (pro autora volba materiálů, konstrukcí, tvar atd ...)

Urbanismus.

Divokému sadu rozumím, poskládání domů po obvodu parcely nikoliv. Sever a jih není totéž, stejně tak výhled. Očekával bych přesněji navržený pozemek, méně formálních cest, více obdělávané půdy, větší pečlivost.

Promarněnou šancí je ulice zaříznutá ve svahu. Potenciálně velmi silné téma. Opěrná zeď. Téma z pražských z kopců. Teplá od slunce, s výhledem, stoupnu-li si na špičky, chtěl bych vidět do sadu s pláckem (vidím tam? Nevím.), chtěl bych si zády k ní sednout (jde to? Kam?), co je ta ulice? Chybí mi pragmatické a neformální vybavení pro zahrady a sad. Floskule „místo pro setkávání“ mi nestačí (... a kde jsou třeba dobře navržená místa pro nesetkávání?) ...

Architektura a typologie:

Tvar domů komplikovaný a snažím se přijít na výhody, které přináší vyjma estetických. V některých místech tvar domu přináší zbytečně velké rozpony a resp. svislé nosné prvky tam, kde škodí adaptabilitě bytů.

Všechny byty jsou typologicky jedna řada. Buňky ložnic a zázemí vymezují zbylý prostor, v jehož fragmentech zbývají prostory pro jednotlivé činnosti: stůl, pohovka, pracovní stůl atd ... pokoje jsou tvrdý limit a obytný prostor je mezi nimi plovoucí. Světlo jde mezi nimi do hloubky. Stejně tak výhled z bytu. Kuchyně blízko fasády s denním světlem a přímým větráním. Rozhodně to není hloupé ... místy komplikované a přeuročité.

Autor ví, o čem píšu. To on přišel v průběhu semestru s referencí půdorysů a domů švédského prototypu od Svena Backströma & Leifa Reiniuse, pánů v bílých košilích a kravatách. Konzervativně u stolu s lampičkou navrhují měkký komfortní domov, pevného ekonomického rámce, proměnlivého kontextu a pečlivé ideální konstrukce zbavené všech ornamentů ve prospěch výkonu – a dostupnosti řekněme. Ne jinak na tom byl Bruno Taut, s minimálními, ale praktickými půdorysy, limitně nízké světlé výšky, barevnými hladkými omítkami, pečlivě volené velikost oken ... a třeba i rizalitu na fasádě: „**odsud-pocud je to moje**“. **To neznamená vlastnictví, to znamená vymezení zodpovědnosti: „za tenhle kousek světa jsem zodpovědný já: za tuhle zahrádku a za vytápění téhle zdi...“**

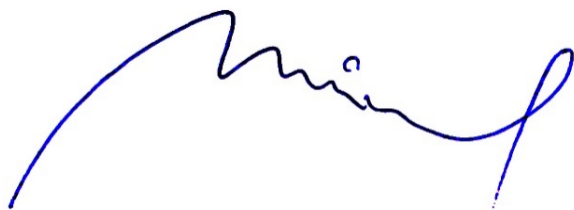
Udržitelnost může být i v chuti nedělat architekturu podléhající módě. Atraktivita může znamenat konzumaci. Bydlení je nespolečenská zboží. Navrhovat architekturu skoro nečitelnou, bez znaků, méně zapamatovatelnou. Triviální. Je nutné ji fakt složitě vymyslet a o to jednodušeji pak nakreslit a postavit. Enviromentalismus může být i klid. Stav mysli. Neroztěkanost. Prostá rezignace na novost, neofilii (slovy Ludvíka Vaculíka, který odepisoval odpovědi na druhou stranu přijatých dopisů a holil se mýdlem). I jeho gesta mohou být přehnaná. Knihu Henryho Thoreaua považuji za nudnou a Erazim Kohák je na mně neuchopitelně dobrý. Vyhovuje mi kašlat na to, jak vypadá můj byt. Uklidňuje mě, že k němu nemám estetický vztah. Nemám citový vztah ani k mobilnímu telefonu. Pojede, dokud se nerozbije. A okna v komplexu na Podbělohorské bych proto navrhoval dřevěno-hliníková. Ven hnusně bílá a tlusté rámy. Jako na Dominikově obrazu domu. A prosté okrové omítky a keramické obkladačky ...

Závěr:

Technokratický ekolog, by mohl na projekt říci: Proč jsi navrhl garáže, kritizuješ-li auta? Proč není půda rozdělená a obdělávaná? Proč na pozemku chybí kolny na nářadí? Veřejný komposty? Skleníky. Proč mají domy komplikovanou ochlazovanou obálku? Vypočetl jsi příjmy a úniky tepla? Bilance. Proč z různých světových stran mají domy stejné otvory? Proč domy nemají flexibilní zimní zahrady na retenci/eliminaci tepla? Proč domy nepoužívají přirozený komínový efekt k větrání, resp. vytápění? Kde je prefabrikace? Dřevěná konstrukce, resp. normová rebelie? Být rebelem je práce.

Poněvadž třeba nejsem technokrat, tak na projekt odpovídám: autor práce klade významné otázky a nenabízí přesné odpovědi. Zatím. Nevadí mi to. Hledá. To oceňuji a hodnotím. Jako kreativní autor se Dominik nevyhnul estetické rebelii a přetlaku. Tedy diplomní práce je zároveň vážným zamyšlením o bydlení, environmentu a stejně tak dekadentním máchnutím. Tluma od garáží na zelené louce ... hmmm, zde ji máte vy konzumenti! Co jste si, to jste si. Ne. Od teď co navrhneš, to jsi Dominiku. To bude totiž už za chvíli, protože ti navrhuji absolutorium (B).

Byl jsem dost kritický a myslím to vážně. Nemám strach. Dominik Vácha je architekt talentovaný.

V Praze dne 30.ledna.2021 Michal Kuzemský